

Bu yıl gagauzlara karşı yapılan Açlık genoğidın bitmesinin 75-ci yılı.

“Turkish Airlines” adı “Türkiye Hava Yolları” olêr

Türkiye Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞAN açıkladı, ani Türkiye'nin halklarsı “Turkey” adının yazmasından “Türkiye” adına geçilmesinin kabledilmesindän sora, “Turkish Airlines” adı da artık tükçä yazılacak – “Türkiye Hava Yolları”

Prezident Recep Tayyip ERDOĞAN bildirdi, ani Türkiye'nin “Türk Hava Yolları” aviakompaniyasının eraplannarının güüdesindeki marka adını “Türkiye Hava Yolları” olarak yazmasına diıştirmeyä emir verir.

Türkiye Hava Yolları kompaniyası 29.05.1933 yılında, devlet aviakompaniyası olarak kuruldu. 1956-cü yılın Küçük ayın ayın (may) 20-dä da Türk Hava Yolları aviakompaniyası oldu.

Moldovada Evropa Birliinä kandidat statusu var artık

Kirez ayın (iyün) 23-dä Evropa Birliinä girän devletlerin liderleri kaldırdılar ellerini, ani Moldova Respublikasına Evropa Birliinä girmää deyni kandidat statusu vermää.

Moldovaylan bilä hep o günü bölä bir statusluk verdilär Ukraynaya da. Sırada Gruziya devleti da vardı, ama, ona bu kismet, neçin sä, vermedilär.

Şindi, Evropa Birliinä aza olmaa deyni, Moldova läüzim yapsın bir tepä iş, angılarını ona deyecek yapsın Evropa Birlii.

Türkiyenin Kastamonu kasabasında gagauzların bütünnüü gösterildi

Kirez ayın (iyün) 3-5 günnerindä Türkiye'nin Kastamonu kasabasında Türk dünnäsi günneri Festivali geçti, neredä Türk dünnäsının 20 devletndän hem başka memleketlerdän türk insannarı bir araya geldilär. Gagauzları bu gözäl sırada temsil ettilär Gagauziya kultura Upravleniyanın başı Marina SEMENOVA, Semön POMETKO adına “Düz Ava” türkü hem oyun ansamblinin oyuncu grupası, Ukraynadan gagauz türkücükası Nataliya DENİZ hem Kongaz küüyün “Gagauz sofrası” etno-turistik kompleksin başı Anna STATOVA.

4-cü sayfa

Türkiye Mersin iş adamnarı Gagauziyaylan meraklanêrlar

Kirez ayında (iyün) Moldovada Türkiyedän büyük bir iş adama delegaşıyası bulundu. Delegaşıyanın başında Türkiye Mersin baş primariyası Başkanı Vahap SEÇER hem delegaşıyada Mersin İndüstriya hem alış-veriş Odasının Başkanınan birliktä bu Odanın aza iş adamnarı vardılar.

2-ci sayfa

EİHS Moldovadan STOYANOGLU hakkında esap sorêr

Evrupa İnsan Hakları Sudu (EİHS) açıkladı zakonsuz işindän alınan Moldovanın gagauz olan Baş prokuroru Aleksandr STOYANOGLU için Moldova Pravitelstvosuna danışmalarını.

Aleksandr STOYANOGLUnun advokatu Viktor MUNTÄNU bildirdi, ani EİHS “şüpä altına koyêr o işleri, angıları Aleksandr STOYANOGLUnun iştan atılmasına hem ev arestina sebep oldular.

Evrupa İnsan Hakları Suduna (EİHS) Moldova Pravitelstvosundan esap sorêr o iş için dâ, ani “neçin kuvetlär zapa altına koydular Aleksandr STOYANOGLUnun presaylan kantaktlarını hem cümne erlerä gitmesini”.

EİHS isteer, ani Moldova kuvetleri sölesinnär: Aleksandr STOYANOGLUnun arestin sebebi o mu, ani canabisi istämedi zakazlı işleri açmaa.

Maya SANDU'nun Ukraynaya iş viziti

Moldova Prezidenti Maya SANDU Kirez ayın (iyün) 27-dä bir iş vizitinnan bulundu Ukraynada, neredä ilkin gitti cenktän zarar görän Borodänka, Buça hem İrpen kasbalarına, sora da Canabisi buluştu Ukrayna Prezidenti Vladimir ZELENSKİYlän, bildirer presedinte.md saytı.

Borodänka, Buça hem İrpen kasabalarını baktıktan sora, Moldova Prezidenti açıkladı: “Bän kendi gözlerimnän gördüm Borodänka hem İrpen kasabalarında kül olunca yakılan yapıları, raketalarlan tuz-buz edilän evleri, rus arteleriyasının atılan toparları darmadaan edilän bolnişaları, tükännarı hem uşak başçalarını. Hep bän gördüm kimi ortak mezar-

ları Buça kasabasında, neredä gömülü onnarlan insan, ani kurşuna urulmuşlar rusların bu kasabayı okupaşiyasında. Bu tragediyayı laflan yok nicä annatmaa”.

Maya SANDU urguladı, ani Moldova taa ilk gündän be-eri ayıpladı Rusiya Federatşiyasının Ukraynaya karşı asker agresiyasını hem çaardı halkları cümne hepsini yapsın, barışı enidän kurmaa hem bu konflikta yapılan temelsiz prestupleniyaları cezalamaa deyni.

Ukrayna Prezidentinnan Vladimir ZELENSKİYlän buluşmada, Moldova Prezidenti Maya SANDU urguladı, ani Moldova ileri dooru da ukraynalı kaçaklarına yardım edecek hem Moldova-Ukrayna hem Ukrayna Moldova arasında transport-tranzit potentsialını kaavileştirecek.

Bundan kaarä, Ukrayna halkının rus agresiyasına karşı gırgınnıñ mayıl olarak, Maya SANDU annaştı Vladimir ZELENSKİYlän, ani ekonomika hem energetika sferasında hem Evropa Birlii yolunda iki devlet ileri dooru da işbirşindä bulunacak.

İgor DODON hem Galina DODON ev arestına alındılar

Hederlez ayın 24-dä Moldova'nın eski prezidentin hem Soşialistlər partiyasının eski Başının İgor DODONun, onun anasının hem bacanaanın evlerindä prokurorlar, korupşiyaya polişiyası hem SİS (eski KGB) ofiterları yoklama yaptılar.

Yoklamalara görä İgor DODONu hem onun bacanaanı iltkän 72 saada tutukladılar. Taa sora İgor DODONu sud ev arestına geçirdi, bacaana sa kapalı kaldı.

Birazdan prokuraturaya çaarıldı İgor DODONun karısı Galina da, nedän sora o da ev arestına koyuldu.

İgor DODONu kabaatlı bulêrlar korupşiyada, zakonsuz zenginmemektä, politika partiyasına prestupniklər tayfasından para yardımında hem devlet hayınnında.

Ortalık karışmasın deyni İgor DODONun evini karabinerlər sardılar.

Şindi Soşialistlər partiyası türlü açıklamalar hem protestlar yapêr.

Türkiye Mersin iş adamları Gagauziyaylan meraklanêrlar

Kirez ayında (iyün) Moldovada Türkiyeden büyük bir iş adama delegatşiyası bulundu. Delegatşiyanın başında Türkiye Mersin baş primariyası Başkanı Vahap SEÇER hem delegatşiyada Mersin İndüstriya hem alış-veriş Odasının Başkaninnan birliktä bu Odanın aza iş adamları vardılar.

Kirez ayın (iyün) 16-da bütün Türk delegatşiyası, Türkiye Kişinev Büükelçisi Gürol SÖKMENSÜERlän birliktä, Moldova dışışleri ministrusu Niku POPESKU (Nicu Popescu) tarafından kabledildi. Hep o günü Türkiyeden iş adamları delegatşiyasının buluştu Moldova ekonomika ministrusu Sergey GAYBU (Sergiu Gaibu) da.

Kirez ayın (iyün) 18-dä Mersin kasabasının iş adamları delegatşiyası Gagauziyalan tanıştı.

İş adamlarının Gagauziyayı

gördüktän sora, Komrat regional resim Galereyasında oldu bir buluşmak, neredä pay aldılar hem Türkiyeden delegatşiya azaları hem Gagauziyadan biznesmennar. Onnarın önündä nasaat edän Gagauziya Başkankası açıkladı, ani Gagauziyada türlü uurlarda var nicä investişiya yapmaa: başlayıp çiftçilikten hem başarp İT teknolojıyalarınnan.

Selemnedilär iş adamlarını Türkiye Respublikasının Gagauziya Komrat Başkonsulu Hasan AKDOĞAN hem

Gagauziya Baş kasabasının Komratın primarı Sergey ANASTASOV da.

Gagauziya investişiya çekmök agenstvosunun Gagauziyada ya-

pılacak iş uurunda kolaylıkların prezentaşiyasından sora, Galereyeda bulunan insannara deyni kısa bir konfert gösteridi.

Kim bozmaz sa kör olsun: Baurçu küüyündä sade bir şkola kalacek

Maamilä surat optimizațiya yapmak için, ama halizdän kendilerinä taa çok para kazanmak için, Gagauziya İspolkomu Kirez ayın (iyün) 21-dä aldı karar Baurçu küüyündeki başlangıç şkolayı bu küüyün gimnaziyasının birleştirmää.

Bu birleştirmenin sebebiymiş – iki şkolayı ayakta tutmaa deyni, şaka murat maamilä surat, çok para harcanarmış. Şüpä yok, ama beki İspolkoma, kendi harçlarını biraz kısıp, o paralar bu hem başka küçük şkolaların aayakta tutulmasına yollamaa.

Başlangıç şkolasının kapanma kozlarından birisi dä – şkolaların arasından yaklaşık 1200 metra ara varmış da

uşaklara bu arayı geçmää büyük zaamet diilmiş. Bunu söylelär onnar kim, afedin, ayak yoluna da yayan gitmeer. Burada sa aac hem susuz uşaklar, ani gündä taa 2,5 km zeedä yol yapsınlar lââzım. Hem o yolun taa çoyu suuk hem ayaz zamanında.

Baurçulular bu birleştirmä işinnän diil kayıl. Başlangıç şkolanın üredicilerin çoyu da diil kayıl. Ama onnara biricii bişey sormêêr. Üredicilärlän taa da kolay – kayıl diilseniz yol açık, kendinizä başka iş bulun. Şindi diil belli o üredicilerin kaç gimnaziyada iş alınacak. Tehpersonal da sokaa mı atılacak? Başlangıç şkolanın binasının, gözelim sport ploşadkalarının

ne olacek? Bir laf – kim bozmaz sa kör olsun!

Büünkü gündä Baurçu başlangıç

şkolasında 21 üredici hem 198 üreenci var, gimnaziyada da 28 üredici hem 271 üreenci.

İlktän öldürdtülär, sora da orden verdilär: Georgiy SIRTMAÇın kahramannın 30-cu yıldönümünä

30 yıl geeri, 1992-ci yılın Hederlez ayın (may) 24-dä, gagauz kahramanı milişoner Georgiy SIRTMAÇ, canını kurban koyarak, durguttu ozamankı Moldova kuvetlerin emirinnän, bir sıra terorist aktları yapmak için, Çadır kasabasına yollanan diversiya grupasını.

Milişoner Georgiy SIRTMAÇ, yarındakı milişiya kafadarlarınan, Çadır kasabasında postta durardılar, açan

onnara yaklaştı bir maşına. Durgudup onu, Georgiy SIRTMAÇ yaklaştı o maşınaya da buyur etti şöfürü dokumentleri göstereyin. Bunun erinä, maşınadan ateş ettilär da Georgiy SIRTMAÇı ölüm biçimindä yaraladılar.

Açan o teroristlärlä yakalandı, onnar kameraya anaattılar, ani onnari Moldova kuvetleri yollamışlar Çadır rayonunda birkaç terorist diversiyası yapsınlar. O diversiyaların birisi – Valea-Perji küüyündä bir bulgar, bir gagauz hem bir moldovan evini yaksınlar, bulgar aulunda baarak gagauzça, gagauz aulunda bulgarca hem moldovanca, moldovan aulunda da gagauzça hem bulgarca. Ama bunu aslıya çıkaramadılar, zerä Georgiy SIRTMAÇ gibi kahraman olan başka milişonerlar da onnari tuttular.

Yıllar geçtiynän Georgiy SIRTMAÇa “Gagauziya (Gagauz Yeri)” odeni veridli (ölümündän sora).

Çadır rayonunda birkaç terorist diversiyası için teroristleri yollayan hem Georgiy SIRTMAÇı öldürdän Moldovanın en büyük asker ordenini “Ordinul „Ştefan cel Mare”” (ölümündän sora).

Georgiy SIRTMAÇın can kurban kahramannın 30-cu yıldönümünän hem o uzak günnerin tragediyalı olaylarınan ilgili olarak, 2022-ci yılın Hederlez ayın (may) 24-dä Çadır kasabasında yortulu anmak sırası yapıldı, neredä anıldılar başka milişonerlärdä, ani insanın raatlı için canlarını verdilär. Anmak sırada pay aldılar kahramannarın yakınnarı, milişiya ve

terannarı, polişiyacılar, rayonun öndercileri hem Gagauziyanın Başkankası.

Çadır kasabasında gimnaziya-uşak başçası, bir sokak hem bir çeşmä Georgiy SIRTMAÇ adını taşıyêrlarlar.

Türkiyedä Türk dünnası günneri Festivali geçti

Kirez ayın (iyün) 3-5 günnerindä Türkiyenin Kastamonu kasabasinda Türk dünnası günneri Festivali geçti, neredä Türk dünnasının 20 devletndän hem başka memleketlerdän türk insanları bir araya geldilər.

Gagauzları bu gözäl sırada temsil ettilär Gagauziya kultura Upravleniya-nın başı Marina SEMENOVA, Semön POMETKO adına “Düz Ava” türkü hem oyun ansamblinin oyuncu grupası, Ukraynadän gagauz türkücüykası Nataliya DENİZ hem Kongaz küüyün “Gagauz sofrası” etno-turistik kompleksin başı Anna STATOVA.

Kasabanın konfert erlerindä “Düz Ava” türkü hem oyun ansamblinin oyuncu grupası gösterdi gagauz halk oyunlarını, türkücüyka Nataliya DENİZ çaldı kendisinin hem gagauz halk türkülerini, “Gagauz sofrası” etno-turistik kompleksin zaametçileri dâ tanıştırdılar Festivalin ev saabilerini hem musaafirlerini gagauz imeklerinän.

“Ömürünü gagauz muzıkasına baaşladı” kiyadın prezentaıyası

“Ömürünü gagauz muzıkasına baaşladı” kiyadı yazdı hem hazırladı Semön POMETKOnun kakusu – Praskovya KUNÇEVA (Pometko). Kiyat iki dildä (gagauzça hem rusça) hazırlandı için, onun ikinci adı da var – «Жизнь, отданная гагаузской музыке». Gözäl donaklı ştenada, masa başında oturdular kiyadın avtoru Praskovya Vasilyevna KUNÇEVA (Pometko) hem raametli Maêstronun karısı Mariya Vasilyevna POMETKO, angıları aklılarına getirdilər hem annattılar Semön POMETKOyu, onun yaşamasını hem yaratma yolunu.

Kirez ayın (iyün) 6-da Komrat kasabasının Kultura evindä oldu “Düz Ava” türkü hem oyun ansamblinin kurucusunu hem öndercisini, gagauzların anılmış kompozitorunu hem muzıkacısını, Maêstro Semön POMETKOyu annadan “Ömürünü gagauz muzıkasına baaşladı” kiyadın prezentaıyası.

Praskovya KUNÇEVA (Pometko) annattı nicä hazırlandı hem çıkarıldı “Ömürünü gagauz muzıkasına baaşladı” kiyadı hem, başta kiyadın baş redaktoru Akademik Todur ZANET olarak, şükür etti hepsi insanlara, kim omuzunu koydu kiyat dünneyi görsün deyni: resimciyâ hem kiyadın kabının avtoruna Mihail ARABACIya, rusça redaktora Anastasiya ZALTOVÇENA,

dizaynera Anatoliy KOJOKARA, kiyatta kendi annatmaklarınan paylaşan insanlara.

Prezentaıyada, Gagauziya Kultura Upravleniya başın yardımcısı Aleksey KARATERZİNin zalda bulunannara selemnemä sözündän sora, Maêstro Semön POMETKO için aklından geçirmeklerini açıkladılar Anna JEKOVA, Mariya KISSA,

Anna HARLAMENKO, Natalya JELEZOVA, Nikolay DUDOGLU, Pötr PAŞALI.

Prezentaıyanın sonunda “Kadınca” gagauz türkü hem oyun ansamblisinin yardımınan, kendi türkülerini çaldılar Semön POMETKOnun kurduu Düz Ava” türkü hem oyun ansamblinin ilk solistkası Mariya KISSA hem solisti Andrey STOYANOGLU.

Not. “Ömürünü gagauz muzıkasına baaşladı” kiyat tiparlandı avtorun parasınnan Kişinevdän “Pontos” basım evindä. Tirajı – 300 taanä.

Prezident Maya SANDU gagauz horusunu oynadı

Kirez ayın (iyün) 12-dä Büyük hristian yortusunda Troița günündä, Moldovanın Çimişli rayonun Selemet küüyündä geçti “iProsop-2022” festivali, ani adandı ellän dokunan hem dikilän milli peşkirlerä.

Bu yortuya katalan insannar bütün Moldovadan oldu. Onnar kendi aullarını kurdular hem orasını milli varlıklarınnan donakladılar. Vardı bu festivaldä gagauzların da aulu, neredä. Gagauziya kultura Upravleniyasının zaametinnän sergilendi pek zengin gagauz peşkirleri kolektiyası.

Oyun kultura tarafından gagauzları gösterdilär Komrattan “Evelki oyuncular” hem Tomaydan “Tomay sesleri” ansamblleri hem “Vesölye

devçata” horeagrafiya studiyası (Tomay).

Geldi “iProsop-2022” festivalinä Moldova Prezidenti Maya SANDU da, angısı, gagauz auluna etiştinyän, “Evelki oyuncular” ansamblinin oyuncularınnan bilä gagauz horusunu oynadı.

“iProsop-2022” festivalindä pay alannar Selemet küüyün büyük sokaandan kolonnaylan geçtilär hem bir folklor konçertında pay aldılar.

Kongazın “Altın çöşmä” ansablisi 10 yaşında

Hederlez ayın (may) 29-da Kongazda kutladılar “Altın çöşmä” örneklî uşak oyun ansablisinin kurulmasının 10-u yıldönümünü. “Altın çöşmä” örneklî ansablisinin diişilmäz öndercicinin Viktor GRADİNARın zaametinnän hem ansamblidä pay alannarın becerikliinnän, 2011-ci yılda kurulmasından büünkü günädän “Altın çöşmä” oldu anılmış hem temelinä oturulmuş bir kolektiv.

Taa çoyu Todur ZANET lişeyin üürencilerindän oluşın bu ansamblidä 5-18 yaş arasında bulunan üzdän zeedä uşak gagauz oyunculuun kulturaında ustalıklarınını incelettilär hem o ustalıklarınını türlü memleketlerdä dä gösterdilär, ölä nicä Moldova, Türkiye, Ukrayina, Belarusiya, Greşiya.

“Altın çöşmä” örneklî ansablisinin kalfalını geçän uşakların en isleeleri büünkü günde Gagauziyanın en anılmış “Düz Ava” ansablisinin oyunculuk payının temelindä durêrlar hem orada kendi talantlarınnan başarılı artistlär oldular.

“Altın çöşmä” örneklî uşak oyun ansablisinin 10-u yıldönümünü kuruma yortusu Kongaz küüyün Kultura evindä geçti, neredä ansamblî gösterdi kendisinin en islää oyunlarını hem onnarı kutlamaa gelän insannara kendi baaşışlarını verdi. Kollektivin yortusunda kutlama sözünnän Kongaz primarı hem Gagauziya Başkankası da pay aldılar.

Kutlama yortusunun sonunda, çiçeklerdän hem baaşışlardan kaarä, “Altın çöşmä” örneklî uşak oyun ansablisinä 10 kilallık bir tort ta baaşılandı.

Parlamentın neetindä bizi saymaa

Moldova pravitelstvosunun hem parlamentın neetinä geldi Moldovada yaşayan insannarı saymaa. Bu iş var nicä olsun 2024-cü yılda, belliki, o vakıdadan eşek ölmärsä.

Bitki kerä bölä bir saymak 2014-cü yılda oldu, ama dooru-doorudan o saymanın hepsi sonuçlarını büünkü günädän açıklanmadılar. Salt bildirdilər, ani o zaman bu iş için 89 milion ley harcandı, şindi sä, may dört katına taa zeedä, 329,2 ley harcamaa düşünüler.

“Düz Ava” ansamblisi “Kıymetli incäzanaat kolektivi” oldu

Moldova Prezidenti Maya SANDU ofitäl teromoniyada kutladı memleketin kultura insannarını hem yaratmak kolektivlarını, devlet tarafından verilän şannı adlarlan. Bu sırada Gagauziyanın Semön POMETKO adına “Düz Ava” türkü hem oyun halk ansamblisi da vardı.

Kutlama teromoniyasında, gagauz adetlerini hem kulturaasını korumak hem ilerletmek için, Moldova Prezidenti verdi “Kıymetli incäzanaat kolektivi” adını Gagauziyanın Semön POMETKO adına “Düz Ava” türkü hem oyun halk ansamblisinä.

Kişinevda manaf-paradı: herbir manafın yanında birär baştan tırnaa kadar silählı polițiyacı vardı

Kirez ayın (iyün) 19-da Kişinevda geçti manaf-paradı, angısını taa baştan kendi kanadı altına aldılar Moldovanın büünkü öndercileri, paradın aktivistlerinnän hem polițiyaylan bilä ezip Moldovanın zakonnarını.

Zakona görä, bu manaf-parada Kişinevun primarı İon ÇEBANU izin vermedi, ama buna bakmadaan, manaf-paradı istedi erdän geçti (taa dorusu geçirdilər) hem zakonnara tükürdü (taa dorusu tükürdülär). Bu tükürmeyä Moldova kuvetleri gözlerini yumdular hem hiç birini cezalandırmadılar. Taa da beten paradçıları korumaa deyni zakonsuz emir verdilər polițiyaya da. Hep o günü, zakoncasına izin kabledän, meydanda bir konfert yapılmasını zapa altına aldılar.

Manaf-paradına karşı kalktılar Moldovanın Klisesi hem hristiyan insannarı, ama onnarı da işidän yoktu.

Bir iş taa! Polițiya ölä giimniydi, ani demonstratıyaları (?) hazırdı daatmaa: maskalar, şlemnar, sopalar, kalkannar, gaz baloncukları, bukaalar. Sanki kimä karşı bunnardı? Sodomistlerä mi, osa hristiyan insannarına mı?

Föto: Leonid RÄBKOV (kp.md)

Bu mindarlın propagandası hem onnarın paradları Gagauziyada zapa altına koyuldu

Moldova kuvetleri sevinmeliklän hem selemnemäklän karşıladı Kirez ayın (iyün) 13-19 günnerindä Kişinevda yapıldı manafklar festivalini: biri-birlerini yalayan karıların, biri-birlerini kıçlarına kaka adannarın, çift seksli – hem yalayan hem kakan kişilerin, Allahtan verilän kendilerinin kulluunu diıştirän eriflerin festivalini. Bu festivalä karşı, belliki, Gagauziya kalktı da bu mindarlın propagandasını topraklarımızda zapa altına koydu.

Bu manafklar festivali haberi peydalandı gibi, Gagauziya Halk Topluşu deputatları hemen toplandılar da bu

maskaralaa karşı Karar aldılar: bu mindarlın propagandası hem onnarın paradları Gagauziyada zapa altına koyulär.

Valkaneşin 10-cu seçim bölümün deputatı Pötr FAZLI urguladı, ani bu festifal “şeytannık hem diavillok sırası, onuştan onu zapa altına lăüzim koymaa. Bu propaganda bizim Hristiannık temellerinä ters gider. Allahtan verilmiş, ani aylä – bu adam, karı hem uşaklar. Biz lăüzim bu yoldan gidelim: boba – adam, ana – karı”.

Bu şeytannık maskaralına karşı koymaa deyni, Gagauziya Halk Topluşu Karar aldı bu mindarlın propagandasını hem onnarın paradlarını Gagauziyada zapa altına koymaa hem o günnerdä Gagauziyada “Aylä, sevgi hem saygı” yortusunu geçirmää.

Bu Karar alındıktan sora, GHT Başı Dimitriy KONSTANTİNOV urguladı: “bakmadaan ona, ani başka soruşlarda aramızda annaşmamazlık var; bu so-

ruşta bütün Gagauziyanın, Halk Topluşun hem İspolkomun bakışı birdir”.

Gagauziya Halk Topluşun Kararı Moldovada hemen süngülärlän karşılandı hem oradan bildirildi, ani hem Karar, hem da GHT dedutatları suda verilecek.

Eridir urgulamaa, ani “herbir koyun kendi bacaandan asılär”, o üzerä dä bütün bu maskaralı yapannar, evlerindä ne istärselär yapsınнар, onnara birisi bişey demeyecek, ama bu mindarın sokaklara dökmaa – en aazdan ayıptır.

Akademik Todur ZANET

Yazıcı hem poetesa Tudora ARNAUT duudu Ukraynanın Bolgrad bölgesinin Dimitrovka küüyündä 1970-ci yılda. Başardı Azərbaycan Respublikasının Baku Mehmet Emin Resulzade Devlet Universitetın Türk dili hem literaturası fakultetını. Sora da Türkiyenin Gazi universitetında disertatıyayı yaptı. Yazêr proza hem peet. Kendisi büünkü gündä Ukrayna Kiev Taras Şevçenko adına milli Universitetında üüredicilik yapêr.

Büün tanıştıırêrız Canabinizleri, paalı okuyucularımız, Tudora ARNAUTun yaratmaklarınan, angılarını o deneer hem yazêr eni literatura kaluplarına görä.

Gül hem tiken

Günduusu çıkmıştı Yalpug deresinin derinliklerindän da aydınlatmıştı dolayı. Gül taman uyanmıştı tatlı uykudan da çalışardı açmaa o tomruklu gül yapracıklarını. O, pek sevinärdi açan çii yaayardı onun yapracıklarına. O, sanki yıkardı üzünü hem içärdi kanakana sabaa çiiyin tatlı suyundan. Taa sora, gül bir Dünnäa Gözeli gibi çıkardı güneşin karşısına, ani şindän sora başlaardı yısıtmaa gökün haliz ortasından. Ona gelerdi, ani güneş onu taa suvazlayarak yısıdêr hem koruyêr onun gül yapracıklarını. Gül, angısının sapında eşil yaprakların arasından yalabardı tikennär, pek şaşardı, açak öbür yaban

çiçeklär bakardılar ona büyük kıskançlıklan. O, pek annayamazdı onnarın bu davranışlarını. Tä, büün da o yıkanıp sabaa çiiyinnän şindän sora haliz hazırıldı: – o büyük tomruun bütün yapracıklarını açacaktı! Tikenneri da kaavileşmişti sapında. Pek da duygulanmıştı, sanki o pembä yapracıkları nasıl bir genç kızın utangaç yanakları gibi pembeleşmişti! Bu olay tabiat dünnäasında oluşurkan bir da dayanılmaz bir acı duydu gül. Gözäl rubaylan giimni, balaban, saçını geeri dooru taramış, ama ucuz dufiylän dufilenmiş bir delikannı yaklaştı da, öbür çiçeklerä gözünün ucunna bakıp, gözünä kestirdi bu gülü, onun hemen yalabadı gözleri... O, çıkardı cöbünden

çakısını da hiç düşünmedän taa kökünä yakın bir ektän kesti bu gülü, sora da sardı onun sapını bir gazetaya.

Bu delikannı şen-şen bakardı bu gülä... hem alatları buluşmaya yavklusunnan. Açan o etişti tokada onu beklerdi gül kadar gözäl yavklususu. Gül duyardı nasıl onun damarlarından akardı bitki kanı, ama çalışardı tutsun kendini... Delikannı selamnadı kızı da uzattı ona gülü. Kız utanarak hem da sevinerek aldı uzun saplı gülü, da birden acı bir seslen bardı... onun parmaana batmıştı tiken da akardı kan, sanki gül verirdi can.

Büüyärdim tehna bir erdä
Yıkanardım çii suyunda
Yaşardım Yalpug boyunda
Neçin, kimä zararım oldu?

Sevinärdim gökün şavkına
Güvenärdim tikenni sapıma
Çalışardım tabiatı tanımaa
Neçin, kimä zararım oldu?

Kestilär umudumu, ah dünnäa,
Pembä tomruum başladı senmäa
Salt tiken devam ederdı sevmäa
Neçin, kimä zararım oldu?

Kismetimsin

Geçti vakıt pek hızlı
Yirmi yıl buluşmadık
Salt kalsak da inanı
Neçin'sa kavuşmadık

Sana karşı duygucuum
Tomruk gül gibi açer
Sölä yarım, sölesänä
Neçin cancaazım acêr

Büüdü uşaklarımız hızlı
Nasın bir eşil fidan
İçimizdä yalnızlık
Baalandı onnara, inan

Sana karşı duygucuum
Tomruk gül gibi açer
Sölä yarım, sölesänä
Neçin cancaazım acêr

Telefonun ucunda
Sesini duydum senin
İrmi yıl geçsä da tez
Kismetimsin sän benim

Sana karşı duygucuum
Tomruk gül gibi açer
Sölä yarım, sölesänä
Neçin cancaazım acêr.

Yarımcacık dua

Zaman geçti sessiz-sessiz
Cancaazımda yandı ateş
sana deyämedim bän “eş”
bensiz gidersin, bak, bensiz

sabahları avşam süzdü
karannıkta yandı ateş
sana deyämedim bän “eş”
yaşım yıldızlara küstü

Söle, kimä bu kor kaldı
Küllenmedi heptän ateş
sana deyämedim bän “eş”
allaa seni benden aldı...

Sölenmedik çok laf kaldı
Yok etti beni ateş,
sana deyämedim bän “eş”
duam yarımcacık kaldı...
17/10/2013

Hey evlad bunu unutma!

Biz Oguz soyundanız,
Türk boyundanız
Kurêrız kendimizi dedelerimizlän!

Peçenek, poloveţ, kuman
Tuna boyunda durgunmuş
Dostluk içindä yaşarkan
“Uzi devletini” kurmuş!

Oguz Han, Mete Han,
Geçmişimizdä bizä şavk etmiş
“Dede Korkut annatmaları”,
adeetlerimizi saymaa üüretmiş.

Bir meyvalı acın dalları gibi
Dallanmış turkmen,
türk, azerbaycan
Bu boylar-kardaş kuvedi
Gagauzluumuza verdi can!

Dünnäada erimiz belli!
“Türkçä” ana dilimiz bizim!
Dostsan uzalt elini
Kämil sesin işidilsin!

Biz Oguz soyundanız
Türk boyundanız
Kurêrız kendimizi dedelerimizlän!

Dedelerimin ruhu bu toprakta

Ukrainam, duuma vatanım
Burada duyulêr asirlerin sesi,
Gagauzların Oguz dedesi,
Peçenek, poloveţ, karay,
Kuman, tatar, kırımçak, nogay
Bu topraklarda
vermişlär paalı canını,
Kırlar bekleer
onnarın kurgannarını.

Gelin günduusuna, bakın, heptenä
Herbir küün kenarında
üüseler bir tepä
Onnar bir dev gibi yaymış kollarını,
Dedelerimizin ruhu
koruyer oollarını.

Ukrainam, kardaşlık erim
Kazakların şalvarları,
karışık soyları
Uzun bıyıkları, kıvrak boyları

Karagöz bakışları,
kopuzda çalmaları
At üstündä kuvetli basmaları
Bizim türk kanımızın
karışık damnaları onnar!
Boşuna mı saygıylan
anılêr bu toprakta kurgannar?!

Ukrainam, duuma vatanım
Burada duyulêr asirlerin sesi,
Gagauzların Oguz dedesi,
Peçenek, poloveţ, karay,
Kuman, tatar, kırımçak, nogay
Bu topraklarda
vermişlär paalı canını,
Kırlar bekleer
onnarının kurgannarını.

Sän gittin...

İki dost gibi kalacaktık
Düşman oldu laflarımız
Ayrılırken sarılacaktık
Kin doldu bakışımız

Refren
Sän gittin
Yandı üreciim,
Sän gittin
Benim biriciim

Kısa günnär yıla benzeer
Bozuldu raat uykularım
Bu ayrılık ölümünden beter
Kazıldı engel kuyuları

Refren
Sän gittin
Yandı üreciim,
Sän gittin
Benim biriciim

Vatanım, Ukrainam
Ne gözälsin sän,
Sana bän mayılım,
hep sana peet söliycäm

Benim duuma erim
Dostlarımmnan dolu
Okulum var, gözäl evim
Üüredicilerim sevdalı

Vatanım, Ukrainam,
Ne bilginsin sän
Ana dilimä mayılım,
Ukrainamı hep sevecäm!

T. Şevçenkonun yolundan!

“Serbestlik
İnsanca yaşamak
Sincirleri kırmak
Kullara şaşmak” –
Şevçenkonun ayozlu yoluydu.
O, bu yolda yaşamasını kurdu
Ah, devletin o kulluk vakıtlarda
Ukrainanın şannı aydını duudu.

O yıllar pek da çalılıydı
Düşman vatani satmaa neetliydi
Onun bakışlarında neeti saklıydı..

Topraklar satılmıştı “büük beylerä”
Sıracıklar sa gücenikti...
Sorardı Taras:
“bu halk derdini annatsın kimnerä?”
Kalardı salt bir cuvap:
“dayan halkım, hem bil
Bütün umudun kendi-kendinä”

“Bozkırlar pelivan gibi
Kurardı kendini
Geniş Dnipro kozaklara
Duyurardı sesini
Kara kaşlı kızlar sa örärdi
Suyun boyunda kara peliklerini”
Hepsi bunnarı “Kobzar” annadardı.

Ukrainam, sevgili Vatanım
Bırda kurgannar, dedelerin ruhu
Cenktä akan helal kanım,
Bu toprakları
adım-adım korudu halkım!
Vatandaşım,
bak Şevçenkonun anma taşı
O, bizä gerçekleri annattı!

“Serbestlik

İnsanca yaşamak
Sincirleri kırmak
Kullara şaşmak” –
Şevçenkonun ayozlu yoluydu.
Tä bu yoldan Ukraina kuruldu.
T. Şevçenko yol yıldızı gibi
Ukrainada duudu!

Kiriyetlilär taekvandoda kuşak ekzamenlerini başardılar

Kirez ayın (iyün) 24-dä Gagauziyanın Kiriyet küüyündä kurulmuş olan hem başarılı çalışan “OGUZ-KWON” taekvando sekñiyasına gidän sportçular Moldovanın taekvando Milli Federatñiyasına (GTF) taekvandoda kuşak ekzamenlerini verdilär.

Bu büyük başarılı iş oldu uşakların dayanaklınnan hem kendilerini eldä tutmalarınnan, ana-bobaların moral yardımınnan hem Moldovanın taek-

vando Milli Federatñiyasının ekzamenatorlarının saburluunnan.

Taekvandoda kuşak ekzamenleri – bu diil sade tehnikayı hem kuvedi

göstermek. Bu, en ilkin, kendi karakterini hem dirennikliini göstermek. Bunu da uşaklar başardılar! Buna sade sevineriz hem gelecektä taa büyük başarılar hem ustalık sportsmenlerimizä dileriz.

Saa olsunar analar-bobalar da, ani annêêrlar bir kişinin garmoniyalı oluşmasında – kuvet, akıl hem ruh

tarafından ilerleyän insanına – sportun önemni olduunu hem, omuz koyup, yardımcı olêrlar kendi uşaklarına sport hem taekvando güreşi uurunda zaametlerindä.

Mihail JELEZOGLU,

Kiriyet küüyün taekvando sekñiyasının treneri, Kiriyet küüyündän GHT halk deputatı

Sergey BARGAN şahmatada Halklararası turnirin çempionu

2022-ci yılın Kirez ayın (iyün) 5-15 günleri arasında Bulgariyanın Primorsko kasabasında geçti şahmatalarda Halklararası turniri, angısında pay aldılar 15 devlettän 150-dän zeedä şahmataçı. Moldova komandasınnan orayı katıldılar Gagauziyanın da anılmış hem genç sportsmenarı.

Gagauziyadan halklararası uurunda sportta master Sergey BARGAN bu turnirin çempionu oldu hem turnirin Kuboonu hem da para ödülünü kazandı.

Bu Halklararası turnirdä kendi ustalının incelettilär Gagauziyanın genç şahmataçıları da, bakmayıp ona, ani priz verilän erleri kazanmaa becerämedilär.

Lääzım urgulamaa, ani Gagauziyadan şahmatıcılar Bulgariyadaki bu Halklararası turnirinä gitsinnär deyni

zaamet ettilär Gagauziyanın şahmata federatñiyası hem Moldova Respublikasının şahmata-şaşki klubu. Ayırıcı para tarafından saadiç oldu Gagauziya gençlik hem sport işlerindä Upravleniyası.

PATRETTÄ: (soldan) Gagauziyanın şahmata federatñiyası başı **Andrey ÇÖŞMECİ**, Halklararası turnirin çempionu **Sergey BARGAN**, Gagauziya gençlik hem sport işlerindä Upravleniyanın Başı **Sergey STOYANOGLU**.

Boksta Moldova çempionkaları oldular

Kirez ayın 13-15 günnerindä Orhey kasabasında geçti 2008-2009 yıllar duumalı kızların arasında AIBA boksunda Moldova çempionatı. Gagauziyanın “Lion Comrat” sport şkolasından iki sportsmenka – Liya SERBİNOVA hem Margarita PARPULOVA (trenerları Eduard KÖSÄ) bu çempionatı altın medalileri kazandılar. Kutluca olsun, kızlar hem trener!

Gagauz aar atletikacıykasında Evropada bronza medali

Arnautluk devletinin baş kasabasında Tiranada olan Evropa aar atletika çempionatında Moldovanın komandasında pay alan gagauz aar atletikacıykası Elena KILÇIK bronza medaliyi kazandı.

Evropa aar atletika çempionatında Elena KILÇIK kaldırdı 129 kilalık ştangayı da Evropa aar atletika çempionatın pyedestalına çıktı.

2021-ci yılda Yaponiyada geçen “Tokio – 2020” yaz Olimpiada Oyunlarında Elena KILÇIK 8-ci eri aldı.

Hep 2021-ci yılda o Moldovanın 10 en islää sportsmenkaların listesinä girdi.

2022-ci yılın Evropa aar atletika çempionatı Hederlez ayın (may) 28 – Kirez ay (iyün) 4 günleri arası Arnautluk devletinin baş kasabasında Tiranada geçti.

“ANA SÖZÜ” Gagauz dilindä gazeta
Çikêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basilêr
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 566

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com